

Seat No. _____

HAM-1601260202030301
M. A. (Sem.-III) Examination
June - 2023
Sociology : 30301
(Environment & Society) (Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : **70**

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1	પર્યાવરણ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેના કાર્યક્રમની ચર્ચા કરો. 14
અથવા	
1	દરિયાકાંઠાનું વ્યવસ્થાતંત્ર સમજાવો. 14
2	ટકાઉ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવી તેનું મહત્વ સમજાવો. 14
અથવા	
2	પર્યાવરણની જાળવણીમાં સંચાર માધ્યમોની ભૂમિકા સમજાવો. 14
3	“એજન્ડા-21” સમજાવો. 14
અથવા	
3	પર્યાવરણની આદિવાસીઓ ઉપર થતી સામાજિક અસરો જણાવો. 14
4	પ્રદૂષણ એટલે શું? તેના પ્રકારો જણાવો. 14
અથવા	
4	ટેકનોલોજી વિકાસ અને પર્યાવરણના પ્રદૂષણની ચર્ચા કરો. 14
5	ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે બે) (1) ચિપકો આંદોલન (2) પર્યાવરણના કાયદાઓ (3) સાગરકાંઠાનું વ્યવસ્થાતંત્ર (4) દરિયાકાંઠાના મત્ત્ય ઉદ્યોગ. 14

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

1 Give the meaning of sociology of environment and discuss its scope. **14**

OR

1 Explain the coastal management system. **14**

2 Explain the sustainable development and explain its importance. **14**

OR

2 Role of media in preservation of environment. **14**

3 Discuss the Agenda-21. **14**

OR

3 Write social impacts of environment on Tribal. **14**

4 What is pollution? Write its types. **14**

OR

4 Discuss technological development and environmental pollution. **14**

5 Write short notes: (any **two**) **14**

- (1) Chipko movement
- (2) Environment laws
- (3) Management of the sea-coast
- (4) Fisheries industry.
